

Uned addysg grefyddol i blant 9 i 11 oed

Credu a gweithredu yn y byd:

A fedr Cymorth Cristnogol ac Islamic Relief newid y byd?

learn

Resources for teachers
and youth leaders

Cymorth Cristnogol: Adnoddau i athrawon

Cynlluniwyd yr uned Addysg Grefyddol (AG) hon i alluogi disgyblion i ddysgu sut y mae asiantaethau cymorth crefyddol yn newid y byd er gwell. Fe'i hysgrifennwyd i Cymorth Cristnogol gan yr ymgynghorydd Lat Blaycock o RE Today Services. Cysylltwch â Lat drwy e-bost ar lat@retoday.org.uk.

Ysgrifennwyd yr uned i fod yn gydnaws â'r Fframwaith AG Cenedlaethol Saesneg anstatudol. Gellir ei chysylltu hefyd â gofynion y cwricwlwm yng Nghymru.

Lluniodd disgybl y ddelwedd sydd ar y dde mewn ymateb i'r thema 'byd tecach' a oedd yn rhan o gystadleuaeth NATRE (National Association of Teachers of Religious Education) 'Celf yn y nefoedd'. Mae'r gweithgarwch yn rhan o'r uned a ddisgrifir yma, ffordd greadigol o drin materion sy'n ymwneud â chrefydd a chyfiawnder.

**cymorth
cristnogol**

Addysg Grefyddol: Uned o waith ar gyfer plant 9-11 oed
Sut y gall elusennau datblygu, sy'n seiliedig ar ffydd, newid y byd
© REToday/Cymorth Cristnogol 2008

www.christianaid.org.uk/learn

Ysgrifennwyd y deunydd hwn i ddibenion hwn ar gyfer amcanion addysgiadol, ond i ddsrannu'n ehangach, neu er elw masnachol, rhaid cael caniatâd gan Cymorth Cristnogol.

Ar gyfer plant 9-11 (blwyddyn 5/6)

Credu a gweithredu yn y byd: A fedr Cymorth Cristnogol ac Islamic Relief newid y byd?

learn

Resources for teachers
and youth leaders

Ynglŷn â'r uned hon

Golwg cyffredinol

Mae Cymorth Cristnogol yn darparu'r uned hon i bob math o ysgolion i'w defnyddio, ynghyd â meysydd llafur lleol cydnabyddedig a chanllawiau AG ysgolion ffydd. Bydd y disgyblion yn dysgu am waith dwy brif elusen sy'n seiliedig ar ffydd - Islamic Relief a Cymorth Cristnogol. Byddant yn datblygu eu dealltwriaeth o effaith crefydd ar y byd ac yn ystyried cwestiynau pwysig am gyfiawnder a thegwch, gan feddwl drostynt eu hunain. Byddant hefyd yn cael cyfle i ddatblygu eu hagweddau a'u barn eu hunain ac ystyried credoau a dysgeidiaeth allweddol traddodiadau Cristnogol ac Islamaidd. Trwy eu hastudiaeth fe fyddant yn cymharu'r ddwy elusen a'u gwaith, gan edrych ar yr hyn sy'n ysbrydoli Cristnogion a Mwslemiaid i weithredu'n gyfiawn. Bydd y dysgwyr yn ystyried yr her bersonol i wneud y byd yn lle gwell. Mae gan yr uned y potensial i wneud gwaith cyffrous ar draws y cwricwlwm gyda daearyddiaeth, technoleg gwybodaeth a chyfathrebu (TGCh), datblygu cynaliadwy a dinasyddiaeth fyd-eang a chelf. Mae'r uned yn canolbwyntio ar gysyniadau gwerthoedd ac ymroddiad.

Amcangyfrif o'r amser sydd eisiau ar gyfer yr uned hon

Deg awr (a mwy) o amser dysgu.

Ble mae'r uned hon yn cysylltu gyda'r cwricwlwm?

Bydd yr uned yn canolbwyntio ar waith dwy elusen. Mae'n galluogi disgyblion i esbonio credoau a'u heffaith, a chymharu a gwrthgyferbynnu agweddau o grefydd ar waith. Mae'n helpu disgyblion i ddatblygu eu dealltwriaeth o gymuned ac yn cysylltu'r hyn a ddysgant â'u cwestiynau hwy eu hunain am werthoedd ac ymroddiad.

Byddent yn datblygu eu hastudiaeth o ddaioni a chymunedau gan ofyn ynglŷn â rhai o'r ffyrdd y mae elusennau Mwslamaidd a Christnogol yn cyfrannu at les pawb.

Mae'r uned yn mynd i'r afael â thema AG - credu a gweithredu yn y byd, gan ddangos sut y mae Mwslemiaid a Christnogion yn ymateb i faterion sy'n ymwneud â thegwch a chyfiawnder cymdeithasol yn fyd-eang. Mae'n galluogi disgyblion i ddatblygu eu defnydd o TGCh o fewn AG, yn enwedig i ddatblygu'r gallu i werthuso deunydd sydd ar y we.

Agweddau

Bydd y disgyblion yn cael cyfle i archwilio a datblygu agweddau o:

- Empathi trwy uniaethu ag anghenion a theimladau pobl mewn gwahanol brosiectau datblygu yn fyd-eang.
- Ymroddiad trwy ystyried cwestiynau am ymroddiad y ddwy elusen a'u hymroddiad y disgyblion eu hunain
- Parch at bawb trwy feddwl yn ofalus am y ffyrdd y mae'r ddwy elusen yn ymgorffori parch tuag at bobl sydd mewn angen a sut y gall hyn herio eu hagweddau eu hunain.

Addysg Grefyddol: Uned o waith ar gyfer plant 9-11 oed
Sut y gall elusennau datblygu, sy'n seiliedig ar ffydd, newid y byd
© REToday/Cymorth Cristnogol 2008

www.christianaid.org.uk/learn

Ysgrifennwyd y deunydd hwn i ddibenion hwn ar gyfer amcanion addysgiadol, ond i ddosrannu'n ehangach, neu er elw masnachol, rhaid cael caniatâd gan Cymorth Cristnogol.

Dysgu blaenorol, geirfa ac adnoddau

Dysgu blaenorol	Geirfa	Adnoddau
Mae'n gymorth os oes gan y disgyblion: Syniad sylfaenol am hunaniaeth Mwslemiaid a Christnogion Rhywfaint o wybodaeth am elusennau a'r ffordd y maen nhw'n gweithio.	Yn yr uned hon fe fydd disgyblion yn cael cyfle i ddefnyddio geiriau ac ymadroddion sy'n perthyn i : Islam – megis rhoi i elusen, Zakat, Ummah a haelioni Cristnogaeth – megis cariad, cymdeithas, cyfiawnder a stiwardiaeth.	Testunau sanctaidd Dywedadau a storïau am gyfoeth a thlodi, tegwch a chyfiawnder, o'r Qu'ran a'r Beibl. Gwefannau Islamic Relief: www.islamic-relief.com (prif safle) www.islamic-relief.com/hilal (Hilal's World, safle i blant) Cymorth Cristnogol: www.christianaid.org.uk (prif safle) www.christianaid.org.uk/learn (safle i athrawon) www.globalgang.org (safle Cymorth Cristnogol i blant) Celfyddyd ysbrydoledig www.natre.org.uk/spiritedarts. Lluniau a gwaith ysgrifenedig plant ar thema'r uned hon o gystadlaethau a gynhaliwyd rhwng 2006 a 2008. DVD/fideo/adnoddau gweledol Mae adnoddau ar gyfer yr ystafell ddosbarth ar wefan Islamic Relief. Mae gan Cymorth Cristnogol adnodd o'r enw We're Changing our World sydd yn cynnwys DVD ac adnoddau dysgu. Mae'n cyflenwi anghenion yr uned hon yn foddhaol iawn. I'w archebu ffoniwch 08700 78788 gan roi'r côd P389A (y pecyn fideo) neu P389B (y pecyn DVD). Eraill Darllediadau a DVD's y BBC: megis y gyfres 'Pathways of Belief', sydd yn cynnwys rhaglenni ar Islam: www.bbcactive.com/schoolshop/search.asp Mae dewis o adnoddau i blant am Islam ar gael o'r Sefydliad Islamaidd yn Swydd Caerlŷr: www.islamic-foundation.com Mae llyfrau o straeon, tapiau clywedol a gweledol i gyd yn ddefnyddiol. Mae PCET, Folens a Nelson yn cyhoeddi pecynnau o ffotograffau/lluniau ar wahanol grefyddau. Mae pecyn darluniau CD-ROM am gymunedau ffydd yng Nghaerlŷr gan SACRE (Cyngor Ymgynghorol Sefydlog AG) Swydd Caerlŷr. Mae llawer o gyhoeddiadau defnyddiol am ei chymunedau ffydd lleol gan Ganolfan Addysg Rhyng-grefyddol Bradford (01274 731674) Ar wefan NATRE, www.natre.org.uk mae bas-data o ddyfyniadau plant ar wneud y byd yn lle gwell. Dilynwch y cysylltiadau i 'Children Talking'.

Addysg Grefyddol: Uned o waith ar gyfer plant 9-11 oed
Sut y gall elusennau datblygu, sy'n seiliedig ar ffydd, newid y byd
© REToday/Cymorth Cristnogol 2008

www.christianaid.org.uk/learn

Ysgrifennwyd y deunydd hwn i ddibenion hwn ar gyfer amcanion addysgiadol, ond i ddosrannu'n ehangach, neu er elw masnachol, rhaid cael caniatâd gan Cymorth Cristnogol.

Cyfrannu at ddatblygiad ysbrydol, moesol, cymdeithasol a diwylliannol y disgyblion

Mae'r uned hon yn galluogi disgyblion i ddatblygu:

- **yn ysbrydol** – trwy fyfyrion ar sut y mae credoau allweddol yn gallu gwneud gwahaniaeth i fywydau a gweithredoedd pobl.
- **yn foesol** – trwy feddwl am eu hagwedd nhw eu hunain at haelioni, cyfoeth a thlodi
- **yn gymdeithasol** – trwy archwilio rhai syniadau am gymuned fyd-eang a chydberthynas
- **yn ddiwylliannol** – trwy sylwi ar wahaniaethau ac amrywiaeth mewn gwaith elusennol.

Disgwyliadau ar ddiwedd yr uned hon	
Bydd bron y cyfan o'r disgyblion yn medru gweithio ar lefel 2	• Adroddwch stori am y Proffwyd neu Iesu sy'n ymwneud ag arian neu haelioni. • Awgrymwch pam y mae Mwslaniaid neu Gristnogion yn hoffi helpu'r tlawd
Bydd y rhan fwyaf o ddisgyblion yn medru gweithio ar lefel 3	• Disgrifiwch un o brosiectau Cymorth Cristnogol neu Islamic Relief. • Tynnwch sylw at y cysylltiad sydd rhwng credoau a thestunau crefyddol a gweithredoedd elusennau crefyddol. • Cysylltwch yr hyn y maen nhw'n ei gredu am gyfoeth a thlodi â gwaith un o'r elusennau.
Bydd llawer o ddisgyblion yn medru gweithio ar lefel 4	• Disgrifiwch un o brosiectau Islamic Relief a Cymorth Cristnogol, gan gysylltu credoau a gweithredoedd Mwslaniaid a Christnogion. • Dangoswch eu bod nhw'n deall pam y gallai Mwslaniaid a Christnogion gefnogi'r elusennau. • Dangoswch eu bod nhw'n deall blaenoriaethau gwahanol yr elusennau, gan ddefnyddio'r hyn y maen nhw wedi ei ddysgu yn y dasg chwarae rôl ar dudalen 5. • Cymhwyswch y syniadau am haelioni ac elusen at eu hagwedd nhw at arian.
Efallai y bydd rhai disgyblion yn medru gweithio ar lefel 5	• Esboniwch rai pethau sy'n debyg a rhai pethau sy'n wahanol yng ngwaith y ddwy elusen a rhowch resymau dros hyn. • Defnyddiwch dermau Islamaidd a Christnogol i esbonio effaith rhai prosiectau ar y naill elusen a'r llall. • Esboniwch yn eglur beth y maen nhw'n ystyried sy'n debyg ac yn wahanol yn y ddwy elusen.

Addysg Grefyddol: Uned o waith ar gyfer plant 9-11 oed
Sut y gall elusennau datblygu, sy'n seiliedig ar ffydd, newid y byd
© REToday/Cymorth Cristnogol 2008

www.christianaid.org.uk/learn

Ysgrifennwyd y deunydd hwn i ddibenion hwn ar gyfer amcanion addysgiadol, ond i ddosrannu'n ehangach, neu er elw masnachol, rhaid cael caniatâd gan Cymorth Cristnogol.

Awgrymiadau ar gyfer asesu

Awgrym A: Chwarae rôl am ddatblygiad byd

Trefnwch weithgaredd chwarae rôl ar gyfer y disgyblion. Rhannwch y disgyblion yn ddau grŵp o bump a rhowch saith cais am gymorth iddyn nhw o wahanol sefyllfaoedd lle mae angen – megis daeargryn yn Pakistan, sychder yn Somalia, tlodi yn Sudan, prosiect addysg meddygol yn Bangladesh, corwynt yn Burma ac ati. Rhoddwch ‘docyn pris’ ar bob prosiect. Dywedwch wrth y ddau grŵp mai nhw yw pwyllgor grantiau yr elusennau (un ar gyfer Cymorth Cristnogol, un am Islamic Relief) a’u bod nhw yn gorfod rhoi’r saith cais mewn trefn. Prun sydd yn cael y flaenoriaeth wrth ofyn am gymorth yr elusen? Pam? Rhowch y ddau grŵp gyda’i gilydd a gofynnwch iddyn nhw gymharu eu hatebion.

Gofynnwch i bob disgybl nodi beth maen nhw wedi ei ddysgu mewn ymateb i’r cwestiynau hyn:

- Beth oedd eich rôl chi yn y gweithgarwch?
- Pa dri phrosiect oeddech chi’n meddwl oedd yn haeddu’r gefnogaeth fwyaf? Pam?
- Beth ydych chi’n feddwl y buasai’r Proffwyd yn ei ddweud am y prosiectau rydych chi wedi eu dewis?
- Beth ydych chi’n meddwl y buasai Iesu wedi ei ddweud am y prosiectau rydych chi wedi eu dewis?
- Wnaethoch chi sylwi beth sy’n debyg rhwng Cymorth Cristnogol ac Islamic Relief?
- Pa wahaniaethau y gwnaethoch chi sylwi arny’n nhw?
- Dychmygwch eich hun mewn 15 mlynedd. Fuasech chi’n cynnig am swydd gydag elusen megis Islamic Aid neu Cymorth Cristnogol? Pam neu pam ddim?

Awgrym B: dysgu am faterion byd-eang oddi wrth grefyddau

Gwahoddir y disgyblion i ddewis pum cwestiwn o’r rhestr isod a’u hateb drostynt eu hunain mewn llai na 50 gair. Mae hyn yn darparu darn o waith ysgrifennu estynedig sy’n dangos beth mae’r plant wedi ei ddysgu o’r uned.

- Beth ddysgodd y Proffwyd am gyfoeth a thlodi?
- Beth ddysgodd Iesu am gyfoeth a thlodi?
- Beth rydyn ni’n sylwi arno wrth ystyried cyfoeth a thlodi yn ein cymdeithas ni a’r byd ehangach heddiw?
- Beth fuasai Iesu a’r Proffwyd yn meddwl am ein byd ni heddiw?
- Beth fedrwn ni ei ddarganfod am waith Islamic Relief?
- Beth fedrwn ni ei ddarganfod am waith Cymorth Cristnogol?
- Ydy’r ddwy elusen hyn yn dilyn dysgeidiaeth eu crefyddau? Ym mha ffyrdd?
- Sut y mae’r ddwy elusen yma yn gwneud gwahaniaeth yn y byd heddiw?
- Beth yw ein meddyliau a’n profiadau ni ynglŷn â chyfoeth a thlodi?
- Sut y mae ein hagweddau ni yn effeithio ar bobl eraill?
- A fedrwn ni ddysgu rhywbeth am ein hagweddau ni ein hunain o waith Islamic Relief a Cymorth Cristnogol?

Beth a wyddom eisoes am elusennau?

Amcanion dysgu	Dysgu ac addysgu	Canlyniadau dysgu	Pwyntiau i'w nodi
Dylai disgyblion ddysgu: Dethol a disgrifio yr hyn y maen nhw'n ei wybod eisoes am waith elusennau datblygu Meddwl drostynt eu hunain am yr annhegwch sydd yn y byd ac ymateb i syniadau ynglŷn â beth y gellir ei wneud i'w newid.	Beth a wyddom am elusennau? Gyda phartner heriwch y plant i restru'r holl elusennau y medran nhw feddwl amdanynt. Pwy fedr restru 20 neu ragor? Soniwch fod rhai elusennau yn helpu pobl, rhai yn helpu anifeiliaid, rhai yn helpu yng Nghymru a rhai yn y byd i gyd. Soniwch sut y mae elusennau yn aml yn gofyn i blant godi arian, ond yn y gwaith hwn dydyn ni ddim yn mynd i godi arian (dylai hynny fod yn wirfoddol bob amser) ond rydyn ni'n dysgu am y ffyrdd y mae dwy elusen eisiau newid y byd. Defnyddiwch y ddau ddyfyniad hyn i herio'r plant i feddwl am yr hyn sydd o'i le ar y byd. Beth yw eu hystyr? Beth fuasai'n digwydd tase pawb yn dilyn y syniadau hyn? Dyweddod lesu 'Dw i wedi dod i roi bywyd i bobl, a hwnnw'n fywyd ar ei orau.' (Ioan 10:10) Mae'r Qu'ran yn dysgu 'Rydych chi sydd yn credu: chi sydd yn gwario'ch cyfoeth yn ffordd Allah, fel gronyn sydd yn tyfu saith tywysen a phob tywysen yn dwyn cant o ronynnau newydd. Mae Duw yn rhoi i'r hwn a fynno. Mae Duw yn cofleidio pawb.' (Surah 11:261) Gofynnwch i'r plant sut fuasen nhw'n hoffi newid y byd. Efallai y medren nhw dynnu cartwnau 'cyn a wedyn' i egluro eu syniadau.	Bydd disgyblion yn medru: Disgrifio a dangos eu bod nhw'n deall y ffyrdd y mae elusennau yn gwneud gwahaniaeth i fywyd (Lefel 3/4) Cysylltu yr hyn y maen nhw'n poeni yn ei gylch â'r elusennau y maen nhw'n gwybod amdanynt (Lefel 3) Cymhwyso'r syniadau am degwch, cyfiawnder a chydaddoldeb atyn nhw eu hunain (lefel 4).	Bydd llawer ffordd arall o gyflwyno'r uned hon, gan gynnwys edrych ar brosiect elusennol y mae'r ysgol yn ymwneud ag ef a gwaith elusennol lleol. Gall Cymorth Cristnogol ddarparu gwirfoddolwyr lleol i ymweld ag ysgolion yn y rhan fwyaf o Gymru, anfonwch e-bost at schoolscymru@christian-aid.org am fwy o wybodaeth

Sut a pham y mae Islamic Relief yn ceisio newid y byd?

Amcanion dysgu	Dysgu ac addysgu	Canlyniadau dysgu	Pwyntiau i'w nodi
Dylai disgyblion ddysgu: • Disgrifio gwaith dwy elusen grefyddol sydd yn ymwneud â thlodi byd-eang • Cysylltu credoau a dysgeidiaeth Islam a Christnogaeth â gwaith y ddwy elusen • Dangos eu bod nhw'n deall y materion sy'n ymwneud â chyfiawnder, tegwch a thlodi y mae'r elusennau yn mynd i'r afael â nhw.	Dysgu am Islamic Relief • Dwedwch stori i'r disgyblion am y Proffwyd sydd yn sôn am gyfoeth a thlodi gan dynnu sylw at agweddau sy'n helpu'r tlawd a rhai sydd ddim yn eu helpu. • Edrychwch ar rai o ddywediadau a dysgeidiaeth Islam am Ummah, Zakat a chyfoeth a thlodi, ac ystyriwch pa wahaniaeth y buasen nhw'n ei wneud i bawb heddiw tase pawb yn eu dilyn. Bydd hyn yn cynnwys edrych yn fanwl ar arferion Zakat. • Defnyddiwch y we ac adnoddau sydd wedi cael eu cyhoeddi i ddarganfod mwy am yr elusen Islamic Relief. Ceisiwch ddarganfod pa brosiectau y mae'r elusen yn eu cefnogi gan ofyn ac ateb cwestiynau megis: - pwy sy'n cefnogi Islamic Relief? Pam? - beth y mae Islamic Relief yn ei wneud i wneud gwahaniaeth? Ydy e'n gweithio? - ydy Islamic Relief yn dilyn dysgeidiaeth Islam? Ym mha ffyrdd? - beth rydych chi'n meddwl sydd yn dda am yr elusen? - tasech chi'n dyfeisio ymgyrch ar y rhyngwrwyd i Islamic Relief gyda'r bwriad o godi mwy o arian mewn ymateb i drychineb arbennig, pa dudalennu gwe, e-byst ac adnoddau eraill fuasech chi'n eu defnyddio? Sut fuasech chi'n sicrhau llwyddiant y codi arian?	Bydd disgyblion yn medru: • Ailadrodd stori'r Proffwyd am gyfoeth (Lefel 2) • Awgrymu ystyr a syniadau o ddysgeidiaeth Islamaidd (Lefel 2) • Disgrifio gwaith yr elusen trwy siarad, gwrando ac ysgrifennu (Lefel 3) • Cymhwyso syniadau Zakat, Ummah a haelioni atyn nhw eu hunain. (Lefel 4).	Mae'n hawdd cysylltu'r uned hon â'r cwricwlwm daearyddiaeth, Addysg ar gyfer Datblygu Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang.

Sut a pham y mae Cymorth Cristnogol yn ceisio newid y byd?

Amcanion dysgu	Dysgu ac addysgu	Canlyniadau dysgu	Pwyntiau i'w nodi
Dylai'r disgyblion ddysgu: Disgrifio gwaith dwy elusen grefyddol sydd yn ymwneud â thlodi byd-eang Cysylltu credoau a dysgeidiaeth Islam a Christnogaeth â gwaith y ddwy elusen Dangos eu bod nhw'n deall beth yw'r materion sy'n ymwneud â chyfiawnder, tegwch a thlodi y mae'r elusennau yn mynd i'r afael â nhw.	Dysgu am Cymorth Cristnogol Gwrandewch ar stori am Iesu sy'n gofyn ac yn ateb cwestiynau am agweddau Cristnogol at gyfoeth a thlodi, er enghraifft Mathew 19:16-30 Edrychwch ar rai o ddywediadau Iesu ynglŷn â helpu pobl, cyfeillgarwch a haelioni (megis y Samariad Trugarog, Luc 10: 25-37). Ymatebwch trwy gymhwyso'r syniadau: beth fuasai'n digwydd tase pawb yn gwneud hyn? Archwiliwch a rhowch adroddiad am rai o brosiectau Cymorth Cristnogol a'i bartneriaid sydd yn ceisio newid y byd, trwy ofyn ac ateb cwestiynau megis: - ydy Cymorth Cristnogol yn gwneud gwahaniaeth? - pwy sydd yn cefnogi Cymorth Cristnogol? Pam? - ydy Cymorth Cristnogol yn rhoi dysgeidiaeth Iesu ar waith? - beth rydych chi'n meddwl sydd yn dda am yr elusen hon? Defnyddiwch adnodd Trawsnewidwyr Cymorth Cristnogol sydd ar gael ar www.christianaid.org.uk/learn i archwilio gwaith yr elusen. Gwylwch y clip fideo 'Transformers' ar lein a defnyddiwch ei straeon am bobl go iawn i ddarganfod gwaith prosiectau dau o bartneriaid Cymorth Cristnogol. Gallai'r plant ysgrifennu adroddiad ar brosiect, gan ddechrau trwy ddweud beth y maen nhw'n ystyried mae'r prosiect wedi ei gyflawni ac os ydy e wedi defnyddio arian y rhoddwyr yn dda.	Bydd disgyblion yn medru: Ailadrodd stori Iesu am gyfoeth (Lefel 2) Awgrymu ystyr ar gyfer enghreifftiau o ddysgeidiaeth Cristnogol (Lefel 2) Disgrifio gwaith yr elusen trwy siarad, gwranddo ac ysgrifennu (Lefel 3) Cymhwyso syniadau am gyfeillgarwch, haelioni a stiwardiaeth atyn nhw eu hunain. (Lefel 4)	Mae gwneud cysylltiadau rhwng credu a gweithredu o fewn crefyddau yn sgil pwysig i'r grŵp oedran hyn. Mae'n digwydd yn naturiol pan fo testunau sanctaidd yn gefndir wrth edrych ar weithredu elusennol.

Sut y mae elusennau crefyddol byd-eang yn defnyddio'r we? Fedren nhw wneud hynny'n well?

Amcanion dysgu	Dysgu ac addysgu	Canlyniadau dysgu	Pwyntiau i'w nodi
Dylai disgyblion ddysgu: • pwysu a mesur drostynt eu hunain y ffyrdd y mae gwefannau elusennau yn gweithio	Pwysu a mesur y ddwy wefan • mae gan wefannau'r ddwy elusen adrannau i blant: mae gan Islamic Relief 'Hilal's World': www.islamic-relief.com/hilal a 'Global Gang' gan Cymorth Cristnogol: www.globalgang.org • Gofynnwch i ddisgyblion bwysu a mesur y gwefannau. Beth y maen nhw'n ceisio ei gyflawni? Beth yw eu pwrpas? A ellid eu gwella nhw? Fe allen nhw ddefnyddio'r canlynol fel llinyn mesur: Ydy e'n ddi-ddorol? Ydyn e'n addysgol? Fydd e'n cynyddu cefnogaeth i'r elusen? Sut y gellid ei gwella hi? • Gofynnwch i'r disgyblion restru pum peth sydd yn dda am bob un a gwneud tri awgrym manwl sut y gellid eu gwella nhw.	Bydd disgyblion yn medru: • Defnyddio'r we i edrych ar waith y ddwy elusen • Dechrau dadansoddi cryfderau a gwendidau gwefannau'r elusennau.	Pethau i'w nodi Mae'r gweithgarwch hwn yn ymwneud â chlorianu gwybodaeth, sgil hanfodol i berson ifanc sydd yn defnyddio'r we. Mae'n cysylltu â chwricwlwm TGCh Cyfnod Allweddol 2.

Ydy Cymorth Cristnogol ac Islamic Relief yn debyg neu yn wahanol?

Amcanion dysgu	Dysgu ac addysgu	Canlyniadau dysgu	Pwyntiau i'w nodi
Dylai disgyblion ddysgu: • Deall beth sydd yn debyg a beth sydd yn arbennig am y ddwy elusen	Tebyg a gwahanol • Adnabod pethau sy'n debyg a phethau sydd yn wahanol yn y ddwy elusen. Gofynnwch i'r disgyblion weithio mewn paru i wneud dwy restr, yna cytuno ar un rhestr fydd yn cael ei hysgrifennu ar y bwrdd gwyn. • Ystyried a fedren nhw uno i ffurfio un elusen – neu ydy hi'n well eu bod nhw'n cydweithio ond yn cadw ar wahân? Bydd y cwestiwn hwn yn amlygu sut mae'r disgyblion yn meddwl bod yr elusennau yn perthyn i'r traddodiadau Mwslamaidd a Christnogol. • Myfyriwch a fedr unrhyw un gefnogi'r elusennau hyn, neu a oes angen i chi fod yn aelod o'r grefydd i ymuno? Pam?	Bydd disgyblion yn medru: • Cysylltu gwaith y ddwy elusen (Lefel 3) • Adnabod (Lefel 4) a dechrau esbonio (Lefel 5) yr hyn sy'n debyg a'r hyn sy'n wahanol yng ngwaith y ddwy elusen.	Mae cymharu yn sgil uchel i'r oedran yma, felly mae'n well i'r disgyblion fynd ati fesul pâr.

Addysg Grefyddol: Uned o waith ar gyfer plant 9-11 oed
Sut y gall elusennau datblygu, sy'n seiliedig ar ffydd, newid y byd
© REToday/Cymorth Cristnogol 2008

www.christianaid.org.uk/learn

Fedra' i wneud gwahaniaeth i'r byd yn ystod fy mywyd?

Amcanion dysgu	Dysgu ac addysgu	Canlyniadau dysgu	Pwyntiau i'w nodi
Dylai disgyblion ddysgu: Cymhwyso syniadau am gymuned, tegwch a chyfiawnder atyn nhw eu hunain Ystyried yr her o berthyn i'r ffydd Fwslemaidd neu Gristnogol o safbwynt cyfoeth a thlodi.	Safbwyntiau ac agweddau: beth yw fy marn? Ystyriwch y syniad y gall haelioni neu garedigrwydd newid y byd. Mae disgyblion yn rhannu a datblygu eu syniadau nhw am helpu ei gilydd, ac yn meddwl am syniadau Ummah (Islam) neu gyfeillgarwch (fellowship) (Cristnogaeth). Beth sydd wedi gwneud ein byd ni mor annheg? Sut y gallwn ni ei wneud yn decach? Gall plant wneud gwahaniaeth? Ydy'n pobl yn gallu 'rhoi terfyn ar dlodi'? Chwaraewch y 'Gêm Bag Papur' i ddarganfod sut beth yw bod yn wirioneddol dlawd. Gellir lawrlwytho'r gêm hon am ddim o www.christianaid.org.uk/learn Defnyddiwch waith myfyriol neu gyfnodau tawel. Gofynnwch i'r disgyblion ysgrifennu myfyrdod, gweddi neu ryw ffurf ysgrifenedig arall sy'n mynegi eu hymateb nhw i annhegwch y byd. Gofynnwch iddyn nhw ddyfeisio logo neu ddelwedd i ddangos pam y dylai pawb ymgyrchu yn erbyn trychineb a thlodi. Gellir gweld enghreifftiau o ymateb plant i'r pynciau hyn ar oriel y we ar www.natre.org.uk/spiritedarts, a gall y disgyblion gymryd rhan mewn cystadleuaeth yno.	Bydd y disgyblion yn medru: Deall beth yw effaith elusennau megis y rhain ar broblemau a materion sy'n ymwneud â thegwch byd-eang a chyfiawnder (Lefel 4) Cymhwyso eu syniadau nhw at yr angen am weithredu hael ac ystyrlon er mwyn gwrthsefyll anghyfiawnder neu ymateb i drychinebau (Lefel 4).	Nid yw herio tlodi ac anghyfiawnder yn perthyn i un grefydd yn unig: mae pob ffydd, a ffyrdd o fyw ddi-grefydd, i gyd yn wynebu'r her hon.

Sut y medra' i fynegi fy syniadau am annhegwch yn ein byd trwy ddarn o waith creadigol?

Amcanion dysgu	Dysgu ac addysgu	Canlyniadau dysgu	Pwyntiau i'w nodi
Dylai disgyblion ddysgu: Sut i gynllunio a llunio darn o waith creadigol sydd yn mynegi syniadau am degwch a chyfiawnder Cymhwyso eu syniadau nhw eu hunain at waith a meddylfryd Cymorth Cristnogol ac Islamic Relief.	Sut y medra' i fynegi fy syniadau mewn gwaith creadigol? Trwy ddefnyddio themâu megis 'cyfoethog neu dlawd', 'teg neu annheg' neu 'newid y byd' mae disgyblion yn cael eu herio i greu darn o waith sydd yn mynegi eu syniadau nhw mewn ymateb i'r uned. Mae angen i'r gweithgarwch hwn ddarparu gofod i alluogi'r disgyblion i feddwl yn greadigol ac wedyn i fynd i'r afael â phwnc. Mae proses o ddatblygu graddol, gan symud efallai o wneud amlinelliad, rhannu syniadau ac edrych ar waith ei gilydd at ddefnyddio dyfrlliw, pastel, gludwaith neu ryw gyfrwng arall, yn effeithiol. Gall edrych ar y gwaith a wnaed ar degwch a chyfiawnder ar gyfer cystadleuaeth NATRE helpu'r disgyblion. Gwelir enghreifftiau o waith plant ar y pynciau hyn ar yr oriel sydd ar y we: www.natre.org.uk/spiritedarts a gall y disgyblion gymryd rhan mewn cystadleuaeth. Mae'r gweithgaredd yn dda ar gyfer dysgwyr gweledol. Gall athrawon ddarparu gwaith arall ar gyfer plant sy'n llythrennog alluog – mae barddoni ar y thema hon yn effeithiol hefyd.	Bydd disgyblion yn medru: Disgrifio problem a'i chysylltu â'u hymateb nhw eu hunain trwy eu gwaith celf (Lefel 3) Defnyddio eu syniadau am gyfoeth, tlodi a newid y byd mewn ffordd greadigol, gan ddefnyddio syniadau crefyddol yn eu gwaith celf (Lefel 4).	Mae'n hawdd cysylltu â'r cwricwlwm celf a dylunio fan hyn.

Beth rydw i wedi ei ddysgu am y ddwy elusen? A fydd hynny'n gwneud gwahaniaeth i mi?

Amcanion dysgu	Dysgu ac addysgu	Canlyniadau dysgu	Pwyntiau i'w nodi
Dylai disgyblion ddysgu: Mynegi eu barn a'u hymateb i faterion sy'n ymwneud â thlodi ac anghyfiawnder yng ngoleuni dealltwriaeth crefyddol.	Dysgu am faterion byd-eang trwy gyfrwng crefyddau Gwahoddir disgyblion i ddewis pedwar cwestiwn o'r rhestr ac ysgrifennu eu hateb eu hunain mewn tua 50 gair Beth oedd y Proffwyd yn ei ddysgu am gyfoeth a thlodi? Beth oedd Iesu yn ei ddysgu am gyfoeth a thlodi? Beth rydyn ni'n sylwi arno ynglŷn â chyfoeth a thlodi yn ein cymdeithas ni ac yn y byd ehangach heddiw? Beth fuasai Iesu a'r Proffwyd yn ei feddwl am ein byd ni heddiw? Beth rydych chi wedi ei ddarganfod am waith Islamic Relief? Beth rydych chi wedi ei ddarganfod am waith Cymorth Cristnogol? Ydy'r ddwy elusen hyn yn dilyn dysgeidiaeth eu crefyddau? Ym mha ffyrdd? Sut y mae'r ddwy elusen hyn yn gwneud gwahaniaeth yn y byd heddiw? Beth yw ein meddyliau a'n profiadau ni ynglŷn â chyfoeth a thlodi? Sut y mae ein hagweddau ni yn gwneud gwahaniaeth i eraill? A fedrwn ni ddysgu rhywbeth am ein hagweddau ni ein hunain o waith Islamic Relief a Chymorth Cristnogol?	Bydd disgyblion yn medru: Meddwl drostynt eu hunain am effaith gwaith elusennol crefyddol yn y byd (Lefel 4) Mynegi barn sy'n adlewyrchu dysgeidiaeth ac esiampl elusennau Mwslемаidd a Christnogol ar sut i newid y byd er gwell (Lefel 5)	Gellir defnyddio hwn fel enghraifft dda o dasg asesiad ar gyfer dysgu mewn AG.